

**ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
СТУДЕНТІВ**

СПЕЦІАЛЬНОСТІ 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

**ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
СТУДЕНТІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА**

*Навчально-методичний посібник
для студентів
педагогічних вузів*

**Укладачі: Т.М. Дука,
І.Ю. Підлипняк**

Умань
Візаві
2020

Рецензенти:

Демченко І. І., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ищенко Л. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Дудник Н. А., кандидат педагогічних наук, завідувач ДНЗ ясла-садок комбінованого типу № 12 «Золота рибка».

Рекомендовано до друку

вченою радою факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(протокол № 12 від 12 травня 2020 р.)

Педагогічний супровід практичної підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Т. М. Дука, І. Ю. Підлішняк. – Умань : Візаві, 2020. – 120 с.

Навчально-методичний посібник розроблений на підставі освітніх програм: Дошкільна освіта. Початкова освіта; Дошкільна освіта. Спеціальна освіта; Дошкільна освіта. Психологія та Початкова освіта. Дошкільна освіта для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання. В посібнику представлено програми різних видів педагогічних практик, визначено мету, завдання, загальні вимоги щодо організації та їх проведення. Навчально-методичний посібник призначений для допомоги викладачам та студентам під час проходження педагогічних практик.

УДК 378.018.8:373.2.011.3-051

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
1.1. Мета практичної підготовки студентів	8
1.2. Завдання практичної підготовки студентів	9
1.3. Компетентності здобувача вищої освіти	10
1.4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми	11
1.5. Види та терміни проходження практик	
ОС «Бакалавр»	13
ОС «Магістр»	14
Бази практик	17
РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ	18
2.1. Функції організаторів та керівників практики	22
2.2. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти	25
2.3. Підведення підсумків практики	27
2.4. Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики	
РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ НА ЗАОЧНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ	29
РОЗДІЛ IV. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК ІНОЗЕМНИМИ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	31
РОЗДІЛ V. ЗМІСТ ПРАКТИКИ ЗА ВИДАМИ ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ З БАЗАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	32
РОЗДІЛ VII. ПОРАДИ СТУДЕНТАМ РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДОДАТКИ	77
СПИСОК ДОДАТКИ	82
	83
	87

ПЕРЕДМОВА

Практична підготовка студентів закладів вищої освіти здійснюється згідно із статтею 43 Закону України «Про вищу освіту» є однією з форм організації освітнього процесу та обов'язковим компонентом освітньо-професійних програм для всіх освітніх ступенів. Від якості виконання завдань у період практики залежить професійне становлення майбутнього фахівця.

Відповідно до Положення про проведення практики студентів ВНЗ України, затвердженого Міністерством освіти України, Положення по університету практика проводиться на паспортизованих базах, які відповідають вимогам програми: заклади дошкільної освіти, загальноосвітні школи, які мають необхідні умови.

Нині відзначається необхідність і водночас складність підготовки педагога нового типу в системі педагогічної освіти, що складається. Говорити про професійну компетенцію можна лише за наявності відповідних знань, умінь, навичок, сформованості внутрішнього світу особистості. Під професійною компетентністю вихователя розуміється його здатність до розв'язання різних професійних задач – методичних, наочних, діагностичних та ін. У системі професійної підготовки педагога дошкільної освіти важлива роль належить педагогічній практиці, яка є необхідним етапом підготовки студентів до інноваційної діяльності. Під час проходження педагогічної практики студенти освоюють практичну педагогічну діяльність з елементами науково-дослідної діяльності. Це дає можливість оволодіти методами дослідження, виробити здатність спостерігати, узагальнювати, робити висновки, вивчати певну проблему. Крім того, науково-дослідна робота надає допомогу при написанні курсових і випускних кваліфікаційних робіт з педагогіки, психології та методик дошкільної освіти.

Практика допомагає реально формувати в умовах освітнього процесу методичну рефлексію, коли для педагога предметом його роздумів стають засоби і методи власної педагогічної діяльності. В процесі педагогічної практики у кожного студента розвиваються дослідницькі здібності, здібності до нестандартної інтерпретації освітнього процесу, художні здібності та ін. Цьому допомагає знайомство з творчо працюючими вихователя і педагогічними колективами, атмосфера постійного пошуку. Студенту необхідно

давати можливість проявляти самостійність, ініціативу, навіть якщо відразу ефект буде далеко не з кращих. Творчий характер педагогічної практики додають педагогічна майстерність і педагогічні майстер-класи. Аналіз власної діяльності допомагає практиканту усвідомити труднощі, що виникають у нього в роботі, і знайти грамотні шляхи їх подолання. Професійна компетенція педагога дошкільної освіти визначається базою професійної підготовки і багато в чому залежить від здатності адаптуватися до змінних умов життя в сучасному суспільстві. Ефективна педагогічна практика є міцним фундаментом для закладки основних педагогічних умінь і навичок майбутніх педагогів.

Педагогічна практика є складовою частиною професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» та «магістр». Педагогічна практика у базових закладах дошкільної освіти є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів, важливим етапом їхнього професійного зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь студентів, що зумовлює оволодіння ними складниками професійної компетентності.

Ефективність педагогічної практики залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.